

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞI

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Ülkemizde radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 1994 yılında yürürlüğe giren 3984 Sayılı Kanunla kurulmuştur. Bildiğiniz gibi bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler tüm dünyada görsel işitsel yayıncılık sektörünü doğrudan doğruya etkilemekte, yeni imkânlar, ulusal ve uluslararası düzeyde yeni ve acil düzenlemelere olan ihtiyacı artırmaktadır. Türkiye’de 1994 yılında yürürlüğe giren ve ilk özel yayıncılık mevzuatımız olan 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun da, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları, yayıncılık alanındaki uluslararası gelişmeler ve teknolojik yenilikler karşısında zamanla ihtiyacı karşılayamaz hale gelmiştir. Bu gerçekten yola çıkılarak, yayıncılık mevzuatımızın günün koşullarına, halkımızın ve sektörümüzün ihtiyaç ve beklentilerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi öncelikli hedef olarak belirlenmiştir. Kanun çalışmaları yürütülürken, dünya ile paralel şekilde sayısal yayıncılığa geçişin hukuksal alt yapısının oluşturulması amaçlanmış, yayınlarla ilgili düzenlemelerin Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde, AB Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesine uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yaklaşık dört yıllık bir süreç sonunda hazırlanan kanun taslağı, Bakanlar Kurulu tarafından da ele alındıktan sonra kanun tasarısı olarak TBMM’ye sevk edilmiştir. 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun 15 Şubat 2011 tarihinde TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilmiş, 3 Mart 2011 tarihinde Resme Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

6112 Sayılı Kanunla yeni teknolojilerin kullanılmasına olanak sağlayacak yasal çerçeve oluşturulmuş. Yeni yasal düzenlemeyle radyo ve televizyon frekans planlarını yapma yetkisi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna geçmiştir. İletişim ve yayıncılık sektöründeki son gelişmeleri de kapsayacak şekilde hazırlanan Kanun IPTV, DVB-H ve HDTV gibi yeni yayın teknolojilerinin uygulanmasına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracak yeni açılımlar getirmiştir.

Yayıncı kuruluş sahipliği konusu yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede, yoğunlaşmayı önlemek için bir gerçek veya tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı hisse sahibi olduğu medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yıllık toplam ticarî iletişim gelirinin, sektörün toplam ticarî iletişim gelirinin yüzde otuzunu geçmemesi hükme bağlanmıştır. Ayrıca bir gerçek veya tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı olarak ortak olduğu karasal yayın lisansına sahip medya hizmet sağlayıcı kuruluş sayısının dördü geçmemesi şartı ile bir medya hizmet sağlayıcı kuruluşun ancak bir radyo, bir televizyon ve bir isteğe bağlı yayın hizmeti sunabilmesi öngörülmüştür. Diğer yandan doğrudan yabancı sermaye payı % 25 den % 50 ye çıkarılmış ve bir yabancı gerçek ve tüzel kişinin en fazla iki medya hizmet sağlayıcı kuruluşu doğrudan ortak olabilmesine izin verilmiştir.

Ayrıca yayın hizmetinin editoryal sorumluluğunu alan yayın hizmetini sunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlarla bu yayınları izleyicilere ulaştıran (ileten) alt yapı işletmecileri, platform işletmecileri vb. benzeri kuruluşlar birbirinden ayrılmıştır. Bu ve benzeri değişikliklere bağlı olarak lisanslama işlemleri yönünden yeni yaklaşım ortaya konmuş, medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara “Yayın Lisansı”, altyapı işletmecisi, platform işletmecisi kuruluşlara “Yayın İletim Yetkisi” verilmesi öngörülmüş, bu iki temel yapının hak ve sorumlulukları da farklı olarak düzenlenmiştir. Radyo ve televizyon yayınlarının yanında bir de isteğe bağlı yayın hizmeti kavramı getirilmiştir. Bahsi geçen değişikliklere bağlı olarak sayısal yayın, alt yapı işletmecisi, verici tesis ve işletim şirketi ve multipleks kapasitesi, multipleks işletmecisi, ticari iletişim, yayın iletim yetkisi, multipleks kapasitesi, editoryal sorumluluk gibi yeni tanımlar ve kavramlar mevzuata girmiştir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından hem mevzuat çalışmalarını süratle devam ettirmiş, hem de sektörün düzenlenmesine yönelik olarak kanunla takvime bağlanmış olan frekans planı ve tahsis sürecini başlatmıştır.

Mevzuat çalışmaları kapsamında, 3 Mart 2011’den bu yana geçen süre içerisinde ikincil düzenlemeler olarak adlandırdığımız yönetmelikler hazırlanmıştır. Bu bağlamda on bir adet yönetmelik çalışması tamamlanmış ve bu yönetmeliklerin tümü yürürlüğe girmiştir. Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik taslağı hazırlanmış ve Başbakanlığa sunulmuştur. Söz konusu yönetmeliğin bugünlerde Resmi Gazetede yayımlanması beklenmektedir. Reyting ölçümleriyle ilgili ikincil mevzuat çalışması ise komisyon düzeyinde sürmektedir.

Frekans planıyla ilgili olarak kanunla Üst Kurula verilen yetki çerçevesinde, karasal radyo ve televizyon frekans planlamalarını yapmak ve uygulamaya geçirmek amacıyla çalışmalara başlanmıştır. Frekans planının, kanunda öngörülen bir yıllık süre içerisinde tamamlanmasına yönelik çalışmalar sürmektedir. Frekans planının tamamlanmasının akabinde tahsis ihalesi yapılacaktır.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

6112 Sayılı Kanunda medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara, kablo, uydu, karasal ve benzeri ortamlardan her türlü teknoloji ile yayın yapabilmeleri için her bir yayın türü, tekniği ve ortamına ilişkin olarak ayrı ayrı lisans verilmesi öngörülmüştür. Üst Kurulca hazırlanan yayın lisansı verme işlemlerine ilişkin ikincil düzenlemeler iletim ortamları (kablo uydu karasal) ana başlıkları altında ele alınmıştır. Lisans almak için Üst Kurula müracaat eden medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara ilişkin yapılan inceleme ve denetimler neticesinde idari, mali ve teknik yönden gerekli şartları sağlayanlara yayın lisansı verilmektedir.

Karasal ortamdan yapılan radyo ve televizyon yayınları ile ilgili olarak; 6112 Sayılı Kanununda öngörülen takvime göre, sınırlı bir doğal kaynak olan frekans spektrumunu planlama ve yapılacak sıralama ihalesi sonrası medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara kanal ve frekansları tahsis etme ve yayın lisansı verme yetkisi Üst Kurulundur. Üst Kurulca bu doğrultuda çalışmalara başlanmıştır. Kuruluşların karasal ortamdan yayın yapmak üzere,

1995 yılında Üst Kurula yapmış oldukları başvurular değerlendirilerek, yapılacak sıralama ihalesine kadar 6112 Sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi kapsamında; sadece mülga 3984 Sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca karasal ortamda yayında olan radyo ve televizyon kuruluşlarının, Üst Kurulca yayın yapmalarına müsaade edilmiş olan yerleşim yerleri ile sınırlı olmak kaydıyla, yayınlarına devam etmelerine izin verilmiştir.

Bu kapsamda, 6112 Sayılı Kanunun yayımlanmasından sonra yasal düzenlemeler doğrultusunda ve Üst Kurul kayıtları esas alınarak yapılan çalışmalar sonrasında, karasal ortamdaki yayın yapan kuruluşların yayın yapabilecekleri yerleşim yerleri ve yayın frekans/kanalları tablo halinde RTÜK internet sitesinde yayımlanarak, şeffaflığın bir gereği olarak medya hizmet sağlayıcı kuruluşların ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Ülkemizde karasal ortamda yayın yapan 25 ulusal, 15 bölgesel, 207 yerel olmak üzere toplam 247 televizyon kuruluşu; 38 ulusal, 98 bölgesel ve 922 yerel olmak üzere toplam 1058 radyo kuruluşu bulunmaktadır. Kablo ortamında yayın yapan 90 televizyon, uydu ortamından yayın yapan 186 televizyon ve 59 radyo kuruluşu bulunmaktadır. Ayrıca uydu ve kablo ortamından yayınları iletmek için altyapı ve platform işletmecilerine gerekli izinler verilmiştir.

Üst Kuruldan izinsiz olarak yeni verici kuran, yayın alanını genişleten radyo ve televizyon kuruluşlarının izinsiz yayınları tespit edilerek haklarında işlem başlatılmaktadır. 2011 yılında izinsiz yayın yaptıkları belirlenen 84 kuruluş hakkında işlem başlatılmıştır.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Radyo ve televizyon yayınlarının yapılabilmesi için kullanılan frekans ve kanallar ülkelerin doğal kaynaklarından ve Bildiğiniz gibi kanal ve frekans ihalesi gerçekleştirilemediğinden, 1994 yılından beri kullandıkları kanal ve frekanslar için yayın kuruluşlarından herhangi bir bedel de tahsil edilememiştir. 6112 Sayılı Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte kullandıkları kanal ve frekanslar için yayın kuruluşlarından ilk kez yıllık kullanım bedeli tahsil edilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda, 2011 yılı için 03 Mart tarihinden geçerli olmak üzere toplam 27.000.000 TL tahakkuk ettirilmiştir. Tahakkuk ettirilen bu miktarın ilk taksiti Temmuz, ikinci taksiti ise Ekim ayında kuruluşlardan tahsil edilmiştir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

6112 Sayılı Kanunun 37. maddesindeki hükümler gereği olarak, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde faaliyette bulunan radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınları aynı Kanunun 8. maddesindeki yayın hizmeti ilkelerine ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmalara uygunluğu açısından denetlenmektedir.

Yayın içeriklerinin denetimi üç koldan yürütülmektedir. Bunlar; RTÜK Uzmanları tarafından yapılan doğrudan denetim, 444 1 178 RTÜK İletişim Merkezi, RTÜK web ve RTÜK e-posta kanallarından gelen izleyici şikâyetlerinin değerlendirilmesi yoluyla yapılan izleyici denetimi ve yayıncılık etik ilkeleri ile izleyici temsilciliği müessesesi üzerinden yayın kuruluşlarının yaptığı özdenetimdir.

Üst Kurulun Ankara'daki merkezinde Sayısal Kayıt, Arşiv ve Analiz Sistemi (SKAAS) kapsamında 110 adet ulusal ve uydu, 145 adet yerel televizyon yayını ile 80 adet radyo yayını kayıt edilmektedir. Bu yayınlar Üst Kurul Uzmanları tarafından düzenli olarak takip edilmektedir. Sayısal Uydu Yayın Platformları yayın buketleri içinde yer alan yaklaşık 25 yayıncı kuruluşun yayınları da görevli uzmanlar tarafından kanal bazında düzenli olarak izlenmekte, tespit edilen içerik ihlalleri ile ilgili raporlar, Üst Kurula iletilmektedir. Ayrıca kişi ve kuruluşların tüm ülke düzeyinde yayın yapan yerel, bölgesel, ulusal vd. radyo ve televizyonların yayınları hakkında yaptıkları şikâyetler de değerlendirilmektedir.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde, 2010 yılında 788 (714 TV-74 Rd) adet, 2011 yılının 9 aylık döneminde ise 581 (558 TV-23 Rd) adet radyo ve televizyon değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Söz konusu raporlara dayanarak Üst Kurul uyarı, program durdurma, idari para cezası olmak üzere 2010 yılında toplam 404, 2011 yılının 9 aylık döneminde ise toplam 207 müeyyide kararı vermiştir.

Ayrıca; 12 Haziran 2011 tarihinde yapılan Milletvekili Genel Seçimlerinde yayın kuruluşlarının yayınları, Yüksek Seçim Kurulunun kararları doğrultusunda denetlenmiş, uzmanlarca hazırlanan 107 (93 ihlal, 14 bilgi notu) adet tespit raporu, Üst Kurul tarafından değerlendirilerek Yüksek Seçim Kuruluna sunulmuştur.

Sayın Başkan Sayın Üyeler,

RTÜK İletişim Merkezine 444 1 178 ve elektronik posta yoluyla vatandaşlarımızdan 2010 yılında 86 bin 300 ve 2011 yılının 9 aylık döneminde ise 56 bin 322 bildirim ulaştırılmıştır. Bu bildirimlerde en fazla şikâyet edilen program türü dizilerdir. 2010 yılında ulaştıran bildirimlerin yüzde 52'si dizi filmlerle ilgili şikâyetlerdir. 2011 yılında ise bu oran yüzde 38'e gerilemiştir.

Vatandaşlardan gelen bildirimlerde çoğunlukla bu yayınlara neden izin verildiği şikâyet edilmekte ve eleştirilen programların yayından kaldırılması talep edilmektedir. Ancak bildiğiniz gibi Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun programları önceden izleyip denetleme ya da yayından kaldırma yetkisi bulunmamaktadır. Üst Kurul, programları yasayla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde denetler, gerektiğinde müeyyide uygular.

Son dönemde bazı alternatif tedavi yöntemlerin ve gıda desteği olarak tanımlanan çeşitli ilaçların televizyon programlarında yoğun olarak tanıtımının yapıldığı Üst Kurulca tespit edilmiş ve bu tür programları yayınlamak yasayı ihlal eden kuruluşların tümüne müeyyide uygulanmıştır.

Bildiğiniz gibi Üst Kurulun bütün kararları yargı denetimine açıktır. Üst Kurul kararları müeyyideye maruz kalan yayın kuruluşları tarafından dava edilmektedir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kararlarına karşı 2009 yılında 461 dava açılmış, bunların 349'u lehte, 77'si aleyhte sonuçlanmış, 35'i devam etmektedir. 2010 yılında ise Kurul kararlarına karşı 404 dava açılmış, bunların 254'ü lehte, 67'si aleyhte sonuçlanmış, 83'ü ise devam etmektedir. 2011 yılının 9 aylık döneminde, 207 dava açılmış olup, bunların 8'i lehte, 3'ü aleyhte sonuçlanmış, 196'sı derdesttir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Son günlerde toplumumuzu üzen gelişmeler yaşanmıştır. Önce askerlerimiz hain bir saldırı sonucunda askerlerimizi, bir hafta sonra Van'da meydana gelen depremde çok sayıda vatandaşımızı yitirdik. Böyle olağanüstü dönemlerde hepimize olduğu gibi medyaya da önemli bir sorumluluk düşmektedir. Bildiğiniz gibi 2010 yılının Haziran ayında terör eylemlerinin yaşanması üzerine, 25 Haziran 2010 tarihinde, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından, İçişleri Bakanı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü ile Televizyon Yayıncıları Derneği Üyeleri ve ülkemizin önde gelen yayın kuruluşlarının katıldığı "Medya Duyarlılığı" toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda RTÜK, Televizyon Yayıncıları Derneği ve yayın kuruluşlarının işbirliği ile ilkeler belirlenmesine karar verilmiştir. Bir aylık bir çalışmanın ardından, "Terör ve Olağanüstü Durumlarda Habercilik Yaparken Uyulacak İlkeler" belirlenerek ilan edilmiştir.

3 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren 6112 Sayılı Yasanın 8/d maddesiyle "Yayın hizmetleri terörü övemez ve teşvik edemez, terör örgütlerini güçlü veya haklı gösteremez, terör örgütlerinin korkutucu ve yıldırıcı özelliklerini yansıtıcı nitelikte olamaz. Terör eylemini, faillerini ve mağdurlarını terörün amaçlarına hizmet eder şekilde sunamaz" hükmü getirilmiştir. Ayrıca, haberlerin verilişinde abartılı ses ve görüntüye, doğal sesin dışında efekt ve müziğe yer verilemeyeceği, görüntülerin arşiv veya canlandırma niteliği ile ajanslardan veya başka bir medya kaynağından alınan haberlerin kaynağının belirtilmesi zorunluluğu hükme bağlanmıştır.

Terör ve olağanüstü durumlarda genel olarak yayın kuruluşlarının gerek kendilerinin belirlediği gerekse yasayla öngörülen hususlara uygun yayın yaptıkları değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, abartılı ses ve görüntülerin, saatler süren son dakika anonslarının kullanımına, olay yeri görüntülerinin verilişine dikkat edildiği, şehitler ve hayatını kaybeden diğer vatandaşların isimlerinin, devlet makamlarınca yakınlarına bilgi verilmeden haberlerde açıklanmadığı, halkı ve terör mağdurlarını galeyana getirebilecek dil kullanımından uzak durulduğu ve teröre yönelik halk gösterileri haberleştirilirken daha dikkatli davranıldığı, pek çok kuruluşun yayın akışlarını değiştirdiği ve eğlence programlarını yayından kaldırdığı tespit edilmektedir.

Ayrıca Van depreminden sonra 15 yayın kuruluşu büyük bir duyarlılık sergilemiş, "Van İçin Tek Yürek" adlı bir yardım kampanyasını ortak yayın yaparak yürütmüşlerdir.

Bununla birlikte, ölçüsüz yayın yapan ve belirlenen ilkelere dikkat etmeyen kuruluşlar hakkında da gerekli değerlendirmeler yapılmakta ve müeyyide uygulanmaktadır.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan ve Türkiye için 1998 yılından beri yayımlanan ilerleme raporlarının 14'üncüsü 12 Ekim 2011 tarihinde yayımlanmıştır.

Raporun farklı bölümlerinde farklı dil ve lehçelerdeki yayınlara ilişkin son düzenlemelerden övgüyle bahsedilmekte buna karşın medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardaki yabancı sermaye payı konusunda ise sınırlı ilerleme kaydedildiği belirtilmektedir.

Raporun “Bilgi Toplumu ve Medya” başlıklı bölümünde ise 3 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren yasayla bu fasıldaki müzakereler bakımından kilit unsur olan Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifine büyük ölçüde uyum sağlandığı ve bu nedenle görsel-ışitsel politika konusunda iyi düzeyde ilerleme kaydedildiği vurgulanmakla birlikte ‘yargı yetkisi ile yayın alımı ve yeniden iletim özgürlüğü’ konularında Direktife uyum sağlamaya devam edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Raporun “Yargı ve Temel Haklar” faslının ‘kültürel haklar’ kısmında da yine farklı dil ve lehçelerdeki yayınlara ilişkin son düzenlemelere vurgu yapılarak bu düzenlemeler nedeniyle bu alanda da ilerleme kaydedildiği belirtilmektedir.

Üst Kurulun görev ve yetki alanı çerçevesinde 2011 İlerleme Raporuna genel olarak bakıldığında farklı dil ve lehçelerdeki yayınlara ilişkin düzenlemelerle hem siyasi kriterler hem de kültürel haklar bağlamında önemli ilerlemeler kaydedildiği, 3 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren 6112 Sayılı Yasayla AB Müktesebatına büyük ölçüde uyum sağlandığı ve bunun sonucunda bir ilerleme raporunda ilk kez iyi düzeyde ilerleme kaydedildiğine ilişkin bir ifadenin yer aldığı memnuniyetle görülmektedir.

Kaydedilen ilerlemeler sadece Bilgi Toplumu ve Medya faslıyla sınırlı kalmamıştır. Üst Kurulun yer aldığı diğer fasıllarda da hem 6112 Sayılı Yasa hem de Üst Kurulun aldığı kararlar ve çıkardığı yönetmeliklerle önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Bildiğiniz gibi yeni kamu yönetimi anlayışı ve sisteminin en önemli kavram ve ilkelerinden birini Stratejik Planlama oluşturmaktadır. RTÜK gibi bilgi iletişim teknolojilerini ve yayıncılık alanındaki gelişmeleri yakından takip edecek, yeniliklere kısa zamanda ayak uyduracak ve yenilikleri başarıyla uygulayacak nitelikte olması gereken bir kurumun çağdaş bir gelişme ve yönetim şekli olan stratejik yönetim ve planlamadan uzak kalması düşünülemez. Bu yaklaşım doğrultusunda, Üst Kurul, RTÜK’ün de stratejik yönetim ve planlama faaliyetlerine yönelmesine karar vermiştir. Geniş katılımı yürütülen çalışmalar sonucunda Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2011-2015 Stratejik Planı hazırlanmıştır.

2011-2015 Stratejik Planında Üst Kurulun vizyonu, ilk aşamada devlet düzenlemesi ve denetlemesi, ikinci aşamada bir geçiş dönemi olarak ortak düzenleme ve denetleme ve nihai yapı olarak öz-düzenleme ve denetleme biçimindeki en ileri aşamaya geçmek olarak çizilmiştir. Bu çerçevede, önümüzdeki plan dönemi için Üst Kurulun ortak düzenleme ve denetime götüreceği sistem ve yöntemlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ağırlık vermesi benimsenmiştir. Uzun vadede RTÜK’ün faaliyetlerine yön vermesi gereken ortak denetim ve özdenetim anlayışı, 6112 Sayılı Kanunda da “Ortak denetim, özdenetim ve ortak düzenleme mekanizmalarını belirlemek” şeklinde ifadesini bulmaktadır.

Bilgi toplumunun yeni koşulları altında medya sektörü “ortak düzenleme ve denetleme” uygulamaları konusunda diğer sektörlerle göre bir adım önde gitmektedir. Yayıncılık sektörünün devlet tarafını temsil eden Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, ortak düzenleme ve denetleme anlayış ve uygulamalarını daha ilerleterek kurumsallaştırabilmek için yeni yaklaşımlar, sistemler ve projeler geliştirmede öncü rol oynamayı ve böylece kamusal sorumluluk anlayışı ile faaliyet gösterilmesi gereken diğer sektörlerle ve kurumlara da örnek olmayı vizyonunun önemli bir parçası olarak kabul etmiştir.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun çocukların olumsuz yayın içeriğinden korunmasına ve kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalarından biri de medya okuryazarlığı dersi dır. Medya okuryazarlığı dersi 2003 yılında düzenlenen İletişim Şurası ile RTÜK’ün gündemine gelmiştir. Çocukların radyo ve televizyon programlarının zararlı etkilerine karşı korunması amacıyla Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığının işbirliği sonucunda Medya Okuryazarlığı Projesi geliştirilerek hayata geçirilmiştir. İlk olarak 2006-2007 öğretim yılında, beş pilot ildeki ilköğretim okullarında medya okuryazarlığı dersi verilmiştir. 2007-2008 öğretim yılından itibaren de medya okuryazarlığı dersi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ders programına alınmıştır. Bugüne kadar 2 milyondan fazla öğrenci medya okuryazarlığı dersi almıştır.

Medya Okuryazarlığı Dersinin hedeflenen doğrultuda başarısı için, programın geliştirilmesi ve varsa eksikliklerinin giderilebilmesi amacıyla öğrencilerin derse yaklaşımlarının, dersten faydalanma düzeylerinin ve eğilimlerinin ölçülmesi gereği mütalaa edilmiştir. Bu bağlamda medya okuryazarlığı dersinin etkilerinin ölçülmesine yönelik bir kamuoyu araştırması planlanmış ve başlatılmıştır. Böyle beş yıllık uygulama sürecinden sonra medya okuryazarlığı dersinin sonuçlarını değerlendirme imkânı doğmuştur. Araştırma önümüzdeki günlerde tamamlanarak kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Sayın Başkan, Sayın Üyeler,

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 444 1 178 İletişim Merkezine ve web sitesine, izleyiciler tarafından yapılan bildirimlerde izleyicilerin en çok, “Çocukların ve Gençlerin Korunması” ve “Türk Aile Yapısına ve Ahlaka Aykırılık” gerekçesiyle şikayette buldukları görülmüştür. Çocukların ve gençlerin olumsuz yayın içeriğinden korunması konusunda Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun, yayın kuruluşlarının ve ebeveynlerin ayrı ayrı sorumlulukları bulunmaktadır. Buradan hareketle Üst Kurul hem anne ve babaların, çocuklarının sağlıklı gelişebilmeleri açısından uykunun önemi konusunda bilinçlendirilip desteklenmelerinin, hem de ekran başındaki çocukların belli bir saatte uyumalarının nasıl temin edilebileceği konusunda çalışmalara başlamıştır. Ülkemizdeki ulusal televizyon kanallarının üye oldukları Televizyon Yayıncıları Derneğinden gelen talebi de değerlendiren Üst Kurul, “İyi Uykular Çocuklar Projesi”ni geliştirmiştir.

İyi Uykular Çocuklar Projesi 7 Ekim 2010 tarihinde uygulamaya geçirilmiş olup, olumlu geri bildirimler alınmaktadır. İyi Uykular Çocuklar Projesi ile ilgili olarak 2011 yılında Kırıkkale Üniversitesi tarafından rastgele örnekleme yöntemiyle belirlenen 500 çocuk üzerinde bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. İlköğretim okullarının 2, 3, 4 ve 5. Sınıf öğrencilerine Nisan-Haziran 2011 döneminde uygulanan anket sonucunda, öğrencilerin yaklaşık yüzde 95’inin akşamları saat 21:30’da ekrana gelen “Tele” karakterini tanıdıkları ve sloganları hatırladıkları görülmüştür. Ayrıca çocuklar İyi Uykular Çocuklar animasyonu ekrana gelince televizyon izlemeyi bırakıp yattıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, yayıncı duyarlılığıyla başlatılan ve tüm

kanalların aksatmadan uyguladıkları projenin çocuklar ve ebeveynler tarafından da desteklendiğini göstermekte ve RTÜK'ün vizyonunda yer verdiği ortak düzenleme kavramı konusunda da umut vermektedir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2012 yılı tahmini bütçe teklifi 137.000.000.000 TL'dir. Bunun 47.983.000.00 TL'si personel giderleri, 4.477.000.00 TL'si sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, 22.655.000.00 TL'si mal ve hizmet alım giderleri, 53.440.000.00 TL'si cari transferler ve 8.445.000.00 TL'si ise sermaye giderleri olarak öngörülmektedir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.